

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

Lugduni, 1652-1663

Caput 31. Circa Affinitatis Impedimentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80577)

252. Theologie Moralis, Lib. XXVII.

rationem desideretur. Sic D. Thom. in 4. dist. 41. qu. unic. art. 1. quæst. unic. 3. ubi ait, ex carnali copula, in qua est seminum commixtio, oriri affinitatem. Durand. ibi. qu. 1. art. 7. D. Bonaventur. art. unic. qu. 1. Vignier. l. Institut. cap. 16. §. 7. vers. 9. impedim. 6. Hurtad. disp. 20. diff. 1. num. 5. Diana part. 4. tractat. 2. resolut. 53. & part. 3. in addit. 2. r. solut. 21. Didac. de Narbon. de etate ad omnes, anno 14. qu. 5. num. 4. Qui tamen non bene pro hac parte citat Thomam Sanchez. Hic autem lib. 7. dub. 64. num. 20. ex Iurisperitis citat plurimos.

⁴³¹ Sufficit virum seminare, nec femina semen desideratur: sed sufficit ad affinitatem contrahendam, si vir intra pudoris claustra semen emittat. Quia ea est copula perfecta, & sufficiens ad generationem, subindeque ad affinitatem. Ita Sanchez citatus, num. 21. Petr. de Ledesma. quæst. 5. art. 5. dub. 2. ad 4. Manuel tom. 1. sum. cap. 2. 28. numer. 1. Vega. tom. 2. sum. cap. 31. casu 171. concl. 5. Basil. lib. 7. cap. 33. num. 2. Lublin. verb. Affinitas, num. 1. Torrellanc. lib. 1. pract. cap. 15. section. 9. num. 77. 78. & 79. Rebel. qu. 15. num. 2. Et id ipsum existimo tenuisse Dianam part. 3. tractat. 5. resolut. 19. citantem Florenum, ac Finellum. Trullench. lib. 7. cap. 9. dub. 16. num. 4. Leander tractat. 9. dub. 20. qu. 4. Cornejo disp. 7. dub. 31. & viginti sex Doctores à Thoma Sancto citati.

⁴³² Profecto cum verius sit semen femineum minime ad generationem desiderari, verius esse puto, nec ad affinitatem contrahendam requiri. Nam in matrice, in quam virile semen immittitur femina mensurus sanguis est paratus, ex cuius cum virilis feminis commixtione vir, & femina vna fiunt caro, & huiusmodi copula perfecta est, & ad generationem sufficiens.

D V B I V M X C V.

An contrahatur affinitas ex copula, in qua sola femina seminat?

⁴³³ Sufficit quidem. Sufficit, imo licet non ipsa seminare. Quia ex solo matrimonio rato confurgit affinitas. Quia per matrimonij contractum de presenti adstringuntur coniuges multo arctiori vinculo, quam per contractum sponsalium de futuro: ergo vir cum consanguineis vxoris, & vxor cum consanguineis viri multo perfectiori vinculo, ac maiori propinquitate coniunguntur. Ergo adhuc efficacius adstringuntur ex copula, in qua sola femina seminat. Sic Michael de Medina citatus à Leandro tractat. 9. disput. 20. quæst. 5. Sotus in 4. dist. 41. quæst. unic. art. 2. Petr. de Soto lect. 10. de matrimon. Bellarm. lib. 1. de matrim. capite 24. Henriquez libro 12. capite 10. numero 1. & alij apud Sanchez lib. 7. dub. 64. num. 24.

⁴³⁴ Non sufficit. Minime sufficit. Quia præfata copula, nec ad generationem est sufficiens, nec ibi datur commixtio sanguinum, è qua vir, & femina vna caro fiunt. Ita Sanchez citat. n. 10. citans pro hac parte quinquaginta supra quinque Doctores. Quibus addo Basilium, Bonac. Hurtad. Candidum, & Cornejo citatos à Leandro ubi supr.

⁴³⁵ Hoc mihi certum, quia ex communi sententia, ad affinitatem contrahendam, requiritur copula, quæ ad generationem sufficiat. Hic certum mihi.

D V B I V M X C V I.

An ex spadonis congressu oriatur affinitas?

⁴³⁶ Oritur quidem. Quia spadones semen emittunt, è quo cum femina fiunt vna caro. Oritur plene. Sic Ioan. de Friburgo sum. Confess. lib. 4. tit. 16. qu. 3. citans Hugonem, addens, oppositum esse tutius. Ergo tutum hoc esse opinatur. Minime oritur. Quia non emittunt verum semen, è quo subsequi possit generatio. Ita Petr. de Ledesma. qu. 5. art. 3. Ledes. 2. qu. 57. art. 3. Basil. lib. 7. cap. 33. num. 2. Bonacin. qu. 3. funt. 12. n. 14. Hurtad. d. 20. diff. 1. n. 3. Candid. di. qu. 18. a. 12. dub. 8. Lublin. v. Affinitas, n. 1. & verb. Maritimum, n. 27. Trull. l. 7. c. 9. dub. 16. n. 4. Sanch. lib. 7. d. 64. n. 11.

⁴³⁸ Abique dubio ex congressu spadonum consummantium intra vas legitimum haud affinitas oritur. Quia ad hanc requiritur emissio seminis è quo subsequi generatio valeat. Hic natus dubium.

D V B I V M X C V I I.

An ut affinitas contrahatur, sufficiat si virile semen, quocumque modo, etiam demonis arte, intra vas se recipere recipiatur?

⁴³⁹ Quando semen intra vas femineum recipitur quacumque arte siue humana, siue diabolica, siue cum violatione claustris, siue abique illa, siue sponte, siue casu: affinitas oritur. Quia inde potest sequi generatio, quod sufficit ad affinitatem contrahendam. Sic Sanch. lib. 7. d. 64. n. 15. Candid. disp. 28. a. 12. dub. 7. Petr. de Ledesma. qu. 5. a. 3. dub. 2. ad 4. Manu. to. 1. c. 28. n. 1. Filliuc. tr. 10. p. 2. n. 209. Gutier. de matr. c. 4. §. 4. num. 23. Lublin. v. Affinitas, num. 1. Viginti plus Doctores à Sancto citati, Torres, Cornejo, Rebel. Trull. Bonacin. & Hurtad. apud Leandrum tract. 9. d. 10. quæst. 7.

⁴⁴⁰ Non sufficit semen virile intra vas femineum recipi, nisi adsit vera copula cum aliquali penetratione. Quia quavis possit ex semine virili aliter deciso siue arte humana siue diabolica, siue casu in femina matricis generatio sequi, (quod multi abnegant,) adhuc tamen id ad contrahendam affinitatem non sufficit: ultra hoc enim requiritur generationem fieri per naturalem cooperationem, copulamque carnalem, ac adhesionem viri ad feminam. Ita Basil. l. 7. c. 33. a. 1. Albiz in manuscript. de matr. d. 17. dub. 1. Diana 3. p. r. 5. ref. 19. Torrell. l. 5. pract. c. 2. a. n. 34. Leander ubi supr.

⁴⁴¹ Profecto si ex copula habita alio modo quam connaturali haud posset generatio sequi, ut multis probare contendit Torrell. citatus, à prima sententia proculdubio recederem, qui mordicus defendo, non contrahi affinitatem, nisi ex copula sufficienti ad generationem. At cum fere sit certum

Sectio II. Dubia, De Impedimentis. 253

quacumque arte in vas foemineum recepto posse generationem sequi, à secunda sententia omnino recedo, iudicans materialissimam esse in casu nostro illam viri ad foeminam adhaesionem, cum ex commixtione seminis virili cum foemine, aut cum sanguine foemineo fiant vir, & foemina una caro.

DVBIVM XCVIII.

An copula Sodomitica impediat matrimonium?

⁴⁴² *Ex iuramento* **S**Cio, ex copula Sodomitica minime affinitatem oriri. Quia ex ea haud potest generatio sequi. Quasi enim contracta cum consanguineis eius, quocum copula Sodomitica est habita, (nulla enim est orta) impeditur tamen matrimonium propter criminis enormitatem?

⁴⁴³ *In iudicio* **I**mpeditur. Quia id colligitur ex *cap. Extraordinaria*, à contrario sensu. Ibi enim dicitur, pollutionem nisi in naturalibus admissam matrimonium non impedire. Ergo impeditur, si est in vase contra naturam, ne possit contrahi ab alterutro Sodomitica cum alterius consanguineis. Sic dicit forte esse Gloss. *ad hoc caput, verb. Scipius, §. qu. 3.* Et quidam id docent absque dubitationis illa nota. Forte, teste Archidiacono. *ibi, nu. 1.* & Bellamera *num. 1.* nec ipsi probant Lambertini. *de iurpatronat. lib. 2. part. 1. quaest. 9. art. 18. num. 9.*

⁴⁴⁴ *Non impeditur* **N**on impeditur. Quia criminis enormitas nil prorsus conducit ad impedimentum matrimonij statuendum, nisi ea poena in iure sit expressa. At haec nullibi expressa invenitur: ergo. Ita Sanchez *lib. 7. d. 64. n. 14.* Petr. de Ledesm. *q. 55. art. 3. dub. 1.* Leand. *tract. 9. d. 20. qu. 9.* & omnes communiter.

⁴⁴⁵ *Can. de fornicatione* **E**go quidem prorsus iudico, nullum oriri ex huiusmodi enormitate impedimentum, cum nullo in textu expressum invenerim, & existimem eo *cap. Extraordinaria*, decum esse contrarium. Nam ibi expressè praescribitur in eo solo eventu pollutionem impedimento esse matrimonio contrahendo cum consanguineis alterius, quando in vase naturali semen recipitur: Secus ergo erit, quando in vase praepostero, & contra naturam. Itaque si duo viri nefando se congressu polluerint, alterum posse alterius filiam ducere, uti certum statuo.

DVBIVM XCIX.

An affinitas ex fornicatione orta impediat matrimonium in gradu tertio, & quarto?

⁴⁴⁶ *Ex iuramento* **C**ertum est, affinitatem ortam ex fornicatione ad secundum gradum esse restrictam, nec dirimere matrimonium in tertio, aut in quarto. Tridentini *sess. 24. cap. 4.* Vnde caute lege Aureolum in *4. dist. 41. art. unic.* docentem affinitatem ex fornicatione dirimere eodem gradu, eodemque modo, quo consanguinitas. Quasi enim autem, an affinitas haec licet non *Eschb. & Mend. Theol. Moral. Tom. III. P. II.*

dirimat, impedit tamen subsequens matrimonium in ulterioribus ultra secundum gradibus?

⁴⁴⁷ **I**mpedit. Quia Tridentini decretum *sess. 24. cap. 4.* non videtur omnino eam affinitatem restringere, sed limitare, quatenus matrimonium non dirimat. Vnde à iure veteri statuenti eam impedire, ac dirimere recedendum non est, nisi quatenus ius novum corrigat. *l. Praecipimus Cod. de appellat.* Sic viri periti, quos pressio nomine memorat Sanchez *lib. 7. d. 67. n. 4.* Navar. *sum. Lat. antiqua c. 22. n. 43.* hac ratione convictus, hanc partem tuetur.

⁴⁴⁸ **N**on impedit. Quia Pius V. in motu proprio edito anno 1566. incipiente, *Ad Romanum Pontificem*, fatur: *Declaramus, & auctoritate Apostolica decernimus, nullum hodie impedimentum remanere, quominus in ulterioribus gradibus huiusmodi, (id est circa secundum) liberi, & licite matrimonium contrahi possit.* Quod decretum merito videtur verbo *Declaramus*, quasi non sit novum ius, sed decreti Tridentini declaratio, quasi re vera ipsum voluerit auferre praefatum impedimentum, licet verbis limitatis uti videtur. Ibi: *Matrimonium postea contractum non dirimere.* Ita Sanchez citatus. Petr. de Ledesm. *quaest. 55. art. 1. dub. ultim.* Cornejo *d. 7. dub. 31. qu. 4.* & alij communiter Imo & Navar. Summae nova editione, vilo Pij V. decreto, sententiam mutavit.

⁴⁴⁹ **E**xistimo probabilem fuisse satis primam sententiam ante Pij V. declarationem, post eam autem haud posse sustineri. Imo vel ante proprium motum Pontificis probabiliorum secundam iudicari. Satis enim Concilium illis verbis: *Matrimonium postea contractum non dirimere*, suam exprimit pro nostra sententia mentem. Quia omne impedimentum dirimens ex eo solum habet impedire, quod dirimat, (cum impedimentum dirimens, eminenter sit impediens,) at proinde cum tollitur impedimentum quatenus est dirimens, tollitur etiam quatenus impedit. Quare nec affinitas ex fornicatione dirimit, aut impedit sponsalia subsequencia, aut praecedentia ultra secundum gradum. Quia eadem sola ratione qua impedit matrimonium, impedit sponsalia: si ergo illud non impedit ultra secundum gradum, nec etiam haec impedit.

DVBIVM C.

An Accessus ad consanguineam in tertio, aut quarto gradu eius, quacum quis fornicatus fuerat sit incestus?

⁴⁵⁰ **I**ncestus est. Quia Tridentinum *sess. 24. cap. 4.* non prorsus abstulit affinitatem ex fornicatione consequentem, sed in quantum in eundo matrimonio obstat: nec voluit favere fornicantibus. At limitata causa limitatum producit effectum. *leg. Age cum Geminiano, Cod. de transactio. maxime cum id decretum sit correctorium.* Remanet ergo affinitas in eo tertio, ac quarto gradu ex priori fornicatione producta, ad eum effectum, ut accessus personae sic affinis, sit incestus. Profecto etsi expedit matrimonij impedimenta restringi, at non licet licentiam admittendi delicta ampliari. Quae utique

que ampliarentur, si iam ultra secundum gradum illius affinitatis non esset possibilis incestus. Petr. de Ledesma. qu. 55. art. 3. dub. 5. probabilem esse dicit, in sum. Sacrament. ubi de Sacram. ponit. cap. 19. contrariam sententiam tantum appellat probabilem valde, quasi hanc quoque probabilem esse docet. Et Azevedo l. 2. recopil. tit. 20. l. 7. n. 42. questione hac utrimque disputata, anceps manet, & doctæ cogitationi relinquunt. Comitoli. l. 1. res. moral. q. 138. num. 2. Angles in 4. p. 1. de matr. q. 3. de imped. aff. a. 1. ante difficult. 1. & alij.

452
Non est incestus.

Non est incestus. Quia nullibi reperitur specialis prohibitio accessus ad affines: sed tantum est incestus, & specialiter prohibitus, eo quod inter illos interdicitur matrimonium ob reuerentiam affinibus debitam: quæ etiam ratio inuenitur in copula illicita: & ita tota prohibitio copulæ permanet à matrimonij prohibitione, & quæ illi accessoria. Ergo cessante matrimonio prohibitio, cessat tanquam accessoria prohibitio copulæ specifica: ac proinde accessus ille non erit incestus, sed simplex fornicatio. Ita Sanch. l. 7. d. 67. n. 8. Petr. de Ledesma. Navar. l. 3. consil. de consen. cons. 3. n. 23. Laym. tr. 10. p. 4. c. 5. n. 3. Hurtad. d. 20. diff. 5. n. 17. Manu. to. 1. sum. c. 209. n. 1. Sà v. Luxuria. n. 2. Veracruz append. ad spec. ubi de imped. aff. ad finem. Metina, Salzedo, Gutier. Cervantes, Alcozer, & alij apud Sancium ubi sup.

452
Hoc longe probabilius.

Longe hoc probabilius mihi. Quia iure communi impediatur matrimoniū usque ad septimum consanguinitatis, & affinitatis gradum: & postea restricta est consanguinitas ad quartum gradum. Non debet, de consang. & aff. fin. & omnes fatentur iam accessum ad consanguineos ultra quartum gradum, vel ad affines, non esse incestum: cum tamen textus eo c. Non debet, nihil dicat de incestu, sed tantum non prohiberi deinceps matrimonium ultra quartum gradum, ibi: Prohibitio quoque consanguinitatis quartum consanguinitatis, & affinitatis gradum de cetero non excedat. Ergo ut accessus ad affines ex copula fornicaria non sit incestus ultra secundum gradum, satis est, ut ultra eum sit iam sublata ea affinitas ad effectum impediendi matrimonium.

DVBIVM CI.

An affinitas ex fornicatione orta dirimat, in omni gradu lineæ rectæ iure naturali matrimonium?

453
Dirimit quidem.

Dirimit in primo gradu lineæ rectæ, unde interdictum est matrimonium iure naturæ inter filiam, & eum, qui cum eius matre est fornicatus. Quia ipsa natura repugnat primum gradum tanta indecentia violari in affinitate, sicuti in consanguinitate repugnat. Sic Celaia in 4. diff. 40. q. vni. post 4. argum. dub. 1. D. Anton. p. 3. tit. 1. c. 11. §. 1.

454
Non dirimit.

Non dirimit in primo gradu naturali ex iure. Quia ea affinitas ex solo iure Ecclesiastico confurgit: ut probat Sancius l. 7. d. 65. n. 9. Ergo ex solo Ecclesiastico iure primo in gradu lineæ rectæ dirimit. Ita Sanch. d. 66. n. 3. Petr. de Ledesma. q. 55. a. 6. circa primum statum affinit. diff. 2.

concl. 3. Omnes communiter apud Rebel. l. 3. de matr. q. 1. 5. Laym. l. 5. tr. 10. part. 4. c. 5. n. 6. Palau. d. 4. pun. 8. n. 10. Leand. tr. 9. d. 20. q. 18.

Mihi certissimum est, eam affinitatem ex solo Ecclesiastico iure confurrexisse. Si ergo stando in iure naturæ ea affinitas non erat, quomodo poterat, eo iure attento, obflare matrimonio: Quare Celaia, & D. Antoninus minime sunt audiendi.

DVBIVM CII.

An affinitas ex matrimonio orta dirimat, iure naturæ matrimonium aliquo in gradu lineæ rectæ, inter ascendentes, ac descendentes?

In recta linea dirimit affinitas matrimonium iure naturæ in quocumque gradu in infinitum. Quia eadem reuerentia debetur affinibus, ac consanguineis, & eodem modo ab utroque est abstinendum. Sic Sylvest. verb. Matrimonium, 8. quest. 1. §. disto 6. Petr. de Soto lect. 10. de matrim. Philarch. de Offic. Sacerd. tom. 1. p. 2. l. 2. c. 12. & Greg. Lop. l. 5. in fine, tit. 6. p. 4. Alij asserunt, in primo affinitatis gradu lineæ rectæ prohibitum, ac irritum esse iure naturæ matrimonium: ut inter priuignum, & nouercam, vel priuignam, & vittricum: socerum, & nurum, socrum, & generum. Quia eodem modo abstinendum est ab affinibus, sicut à consanguineis, c. 1. de consang. & c. Equaliter, & cap. de propinquis, 3. §. 9. 3. At in primo gradu consanguinitatis lineæ rectæ fatentur omnes iure naturæ irritari matrimonium: ergo & in primo affinitatis gradu lineæ rectæ iure naturæ irritabitur. Sic Navar. l. 4. consil. tit. de sponsal. consil. 4. nu. 8. Covarrua. 4. decret. p. 2. c. 6. Valq. 1. 2. q. 74. art. 8. d. 112. n. 7. Bellarm. l. 1. de matr. cap. 28. notab. 2. Valent. p. 4. d. 10. q. 5. pun. 3. Coninch. d. 32. dub. 4. num. 53. & alij.

Affinitas orta ex matrimonio in nullo gradu lineæ rectæ minime irritat iure naturæ matrimonium. Unde secluso iure Ecclesiastico, in quocumque gradu est validum. Quia matrimonium in nullo gradu affinitatis lineæ rectæ iniungitur: ut opponitur primario, aut secundario ipsius matrimonij fini: cum possit ordinari ad sobolis propagationem concupiscentiæ remedium, & mutuum coniugum obsequium in rebus domesticis. Nec violatur in eo matrimonio debitus coniunctionis ordo, licet incurrat in primo gradu lineæ rectæ, ut inter priuignum, & nouercam, vel vittricum, & priuignam: qualis violentio contingit in matrimonio inter parentes, & filios. Quia relatio naturalis superioritatis ex qua oritur naturalis reuerentia debita superiori, solum fundatur inter eas personas, quæ dant, & accipiunt esse naturale per naturalem generationem: quales sunt parentes, non autem affines in primo gradu lineæ rectæ. Ita D. Thom. 2. 2. qu. 154. art. 9. Alens. 2. part. qu. 169. memb. 2. & 3. Caietan. 2. 2. qu. 154. art. 9. Supplem. Gabr. in 4. diff. 4. 1. qu. vnic. art. 3. Henric. lib. 1. c. 1. m. 1. Sà verb. Matrimonium, ubi de impedim. num. 4. Basil. l. 7. cap. 34. n. 5. Candid. disquisit. 28. art. 12. dub. 4. disto 10. Rebel. l. 3. de matrim. qu. 15. num. 10. Bonacin. qu. 3. punct. 12. num. 7. citans Gutier. Hurtad.

Hortad. d. 10. diff. 4. Trullench. l. 7. c. 9. dub. 16.
numer. 15.

Profecdo, vt probabiliorem admodum secundam sententiam esse affirmem, sufficit mihi scire, huiusmodi matrimonium haud esse apud omnes nationes interdictum. Nam Valerius Max. l. 5. cap. 7. & Plutarchus in vita Demetrii referunt, Seleuchum suo filio Antiocho tradidisse in matrimonium Stratonicem propriam vxorem: ac id factum ipse Valerius laudibus effert, & 3. Reg. 2. Adonias filius David petiit Abisac Sunamitidem in vxorem: & illa erat Davidis vxor, vt constat ex 2. Reg. vii. signum ergo est, id matrimonium non esse iure naturæ interdictum.

DVBIVM CIII.

An affinitas ex matrimonio orta dirimat, naturali iure coniugium in primo linea transuersa gradu?

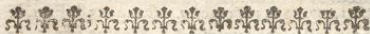
IN primo gradu dirimit. Vt si quis ducat vxorem fratris: vel si femina nubat suæ sororis viro. Quia inter Fratrem, & Sororem est iure naturæ irritum matrimonium. At vxor fratris reputatur, ac soror, utpote quæ per matrimonium effecta est in vna caro cum fratre. Et quia Ioannes Baptista Mar. 6. grauiter increpauit Herodem, quod vxorem fratris sui duxisset. Et D. Chrysost. hom. 41. in Mar. Philippum tunciam obiisse. At Herodes Gentilis lege Mosis non adstringebatur, sed sola naturali. Sic Palud. in 4. dist. 37. q. 1. a. 5. D. Antonin. 3. p. tit. 1. c. 11. & 14. Et Auctores existimantes, omnes gradus Leuit. 18. prohibitos obligare nunc, eo quod lege quoque naturali sint interdicti, quos refert Sanch. l. 7. d. 5. n. 5.

Nullus gradus affinitatis in linea transuersa adeo est prohibitum iure naturæ, vt eo attentio irritet matrimonium: quamvis aliquam præ se ferat naturalem indecentiam, nisi causa aliqua iusta cohonefetur. Quia Innocentius III. c. fin. de diuor. cum infidelibus recens conuersis dispensauit propter eorum infirmitatem, vt matrimonii initis cum relictis fratrum vterentur. Et Alexander VI. dispensauit in eodem gradu cum Lusitanæ Rege. Et Iulius II. cum Henrico VIII. & Catherina Regibus Angliæ. Et postea Clemens VII. consultis totius Orbis illustribus Vniuersitatibus, & maturissimo inito consilio auctoritate Pontificia decreuit fuisse legitimam dispensationem. Quod decretum refert ad verbum Castro l. 1. de lege pæn. c. 12. & multi viri doctissimi in huius veritatis confirmationem varios tractatus edidit. Certe arctius est vinculum inter consanguineos in secundo gradu lineæ transuersæ, quam inter affines in primo gradu eiusdem lineæ: illi enim ab intrinseco per eiusdem sanguinis participationem coniuncti sunt: hi vero quasi ab extrinseco. At inter illos non est irritum iure naturæ matrimonium, sed solo Ecclesiastico, vt constat ex c. Gaudemus, de diuor. Ita Sanch. l. 7. d. 66. nu. 11. multos citans Doctores. Basil. l. 7. c. 3. 4. n. 3. Hortad. d. 10. diff. 3. Bonac. q. 3. de impedim. pun. 12. n. 7. Valerius in differ. verbor. dispens. differ. 6. n. 1. 2. 3. & 4. alij apud ipsum Caiet. tom. 1. Opusc. Esceb. & Mend. Theol. Moral. Tom. III. P. II.

tr. 13. de coning. cum relictis fratris ad Reg. Angl.

Certe vt hoc vnice verum existimemus, ac primam partem, vt falsam omnino repellam mihi sufficit Iacobum virum Sanctissimum Liam, & Rachelem sorores duxisse. Gen. 29. Et Iudam eidem mulieri duos fratres in viros dedisse. Gen. 38. Et Deuter. 27. iubere legem veterem, vt frater duceret fratris sine liberis obeuntis vxorem. Verum quamuis hæc sacra monumenta non extarent, me omnino conuincerent tractatus tot doctissimorum virorum in fauorem matrimonij Henrici VIII. cum Catherina editi: qui ob id irritum esse contendebar, quod Pontifex non potuisset in lege naturæ dispensare: cum ea prius fratri suo nupsisset.

461
Hoc mihi vnice certum.

CAPVT XXXII.

Circa impotentie impedimentum.

Si forte coire nequibus.

DVBIVM CIV.

An validum sit matrimonium initum inter impotentes, cognita impotentia naturali: perpetua cõuendi, dummodo ad casum viuendum, & sine ordine ad copulam celebretur?

RECOLO ex section. 1. impotentiam esse duplicem, alteram ad copulam, seu ad valis penetrationem, emissa ex sect. 1. sonemque veri seminis intra vas: alteram ad solam generationem, ob seminis infecunditatem. Certe quælibet impotentia ex hisce potest esse perpetua, & temporalis. Vel absoluta in se sine respectu ad has, vel illas personas: & respectiva, id est, cum respectu vnus, aut alterius personæ, non omnium. Alia est naturalis, quæ provenit ex defectu aliquius naturaliter requisiti: & alia artificialis, quæ potest ex dæmonis arte provenire. Equidem illa impotentia censeretur perpetua, cuius impedimentum nequit auferri humana industria, absque miraculo, aut absque aliquo præter naturali medio: aut absque vitæ periculo: aut absque peccato. Quia quod fieri nequit nisi aliquo ex his mediis, id nec ius, nec ratio fieri posse dicat, sed respuit. Illa vero impotentia censeretur temporalis, cuius defectum, aut impedimentum humana industria, absque miraculo, absque periculo corporali, absque peccato valet auferri. Cæterum certum est impotentiam perpetuam ad copulam matrimonium dirimere: secus vero temporalem, quamuis sit naturalis, & absoluta. His præmissis, quæserim, an quando contrahentes non latet impotentia alterius, vel vtriusque, possint valido matrimonio colligari, solummodo ad fraternam gerendum societatem?

Possunt valido colligari coniugio. Quia ideo impotentia ignorata dirimit matrimonium, quod cum sit contra præcipuum matrimonij finem, tollit virtualiter consensum.

463
Validum est.

Y 2 Quæ

BAR
More
III. IV
IV